

MartiniMartini / Marie-Françoise Plissart

giercentrum is een vrouw. In de Martini-essays hult Bruno De Meulder zijn modernistische credo in welluidende, wellustige zinnen en hitsige metaforen. Voor hem is het bouwsel een elegante gestalte die zich in het gewriemel van de buurt inpast; ze verheft zich boven het stedelijke weefsel 'en in die verheffing laadde ze de hele stad op. De onaangeraakte stad tintelde. De Martini wrong zich zonder meer binnen in de eeuwenoude Europese stedelijke traditie'. Het verheft, het wringt en het nestelt: lijfelijk taalgebruik, vrijen op papier. Ook vandaag nog priemt er iets als surrealisme 'doorheen het afgebladderde, maar nog steeds bekliffende sensuele beeld'. De auteur houdt van het gebouw; dat is zijn goed recht en het is ook nog schoon om te zien. Zelfs gewild retrograde stedelingen zijn niet ongevoelig voor de

welvingen van de gevel, al stelt Eric de Kuyper ontgoocheld vast dat de uitnodigende kromming boven de winkelgalerij in de Rue du Progrès een loos gebaar is. De passant op het overdekte trottoir merkt niks van de uitnodigende geste die naar het Noordstation wijst of in de stad lokt. Op de tekentafel ziet het er natuurlijk helemaal anders uit.

De Meulders erotiek moest suggereren dat de toren zich harmonieus integreerde. Vergeet het. De trots van de Noordwijk werd middels 1.165 *pieux Franki* veertien meter diep in de Brusselse bodem geheid. In 1962 schrijft een vakblad opgewonden dat het 'centre d'affaires de 30 étages' zo'n 25.000 vierkante meter kantoren herbergt, 155 appartementen 'de grand standing', 85 winkels, een parking voor duizend auto's, twee theaterzalen, expohallen, een

busstation, een bank, een polikliniek, een benzinepomp, een apotheek, restaurants en administratieve diensten (stenotypisten, vertalers en fotokopieermachines). Vijfduizend mensen spelen er stad-in-de-stad. Ze bewegen zich voort in de snelste lift van Europa (het grootste gerechtsgebouw hadden we al). Eén en ander danken we 'à l'initiative et aux capitaux privés'. Een kathedraal van het nieuwe geloof, een boeiend experiment met de verticaal gestapelde stad? Inderdaad. Maar kom me niet vertellen dat het ding zich aan de stad overgeeft als een lichaam dat naar de liefde verlangt. Dat hoeft zelfs niet. De boulevards van prefect Haussmann hebben zich even brutaal doorheen de buik van het middeleeuwse Parijs geboord. Ja, ik weet het wel: het paradigma van stedelijkheid dat het kunstenFESTIVAL-